

СПОРАЗУМ

ИЗМЕЋУ

ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

И

ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СЛОВЕНИЈЕ

О

ЗАПОШЉАВАЊУ ДРЖАВЉАНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

У РЕПУБЛИЦИ СЛОВЕНИЈИ

Влада Републике Србије и Влада Републике Словеније (у наставку Уговорне стране)

са жељом јачања досадашње изузетне сарадње између Уговорних страна,

у уверењу да је овај споразум, утемељен на брижљиво планираној миграционој политици, одговарајућа основа за целовито регулисање законитог запошљавања држављана Републике Србије у Републици Словенији,

на основу партнерског дијалога и заједничке одговорности за регулисање миграционих токова и због ефикаснијег спречавања незаконитих миграција,

узимајући у обзир корисне ефекте кружења радне снаге, добровољног повратка радника миграната у државу порекла и етичке кадровске политике у корист смањења одлива мозгова,

такође свесне и значаја укључивања промоције развојних политика, подстицања настајања нових радних места, стварања бољих животних услова и обезбеђивања општег напретка Уговорних страна,

у складу са важећим законодавством Уговорних страна и међународним уговорима који важе у државама уговорницама,

су се договориле:

I. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

(предмет споразума)

(1) Овај споразум уређује:

- a) услове и обим запошљавања држављана Републике Србије у Републици Словенији;
- b) услове и поступке за издавање дозволе која омогућава запошљавање;
- c) права и обавезе послодаваца и радника миграната;
- d) подстицање интеграционих процеса за укључивање у тржиште рада и у друштво државе запослења;
- e) начин размене информација између надлежних носилаца за спровођења овог споразума;
- f) услове за поновни повратак у државу запослења;
- g) праћење и надзор над спровођењем овог споразума од стране надлежних органа.

(2) Улазак држављана државе порекла у државу запослења и њихов боравак у њој уређен је законодавством државе запослења. Права која проистичу из овог споразума, не односе се на право на боравак у држави запослења.

Члан 2. (дефинисање појмова)

У сврху овог споразума појединачни појмови имају следеће значење:

- a) „држава запослења” је Република Словенија;
- b) „држава порекла” је Република Србија;
- c) „послодавац” је свако правно или физичко лице са седиштем у Републици Словенији које испуњава све услове за добијање дозволе у складу са законодавством;
- d) „радник мигрант” је држављанин Републике Србије са сталним пребивалиштем у држави порекла који се привремено запослио у држави запослења;
- e) „запослење” значи запослење код послодавца са пуним радним временом;
- f) „запослење по имену” значи запослење радника мигранта код послодавца на основу послодавчевог захтева на име будућег радника без поступка оглашавања и избора кандидата;
- g) „стручно запослење” значи запослење код послодавца на основу којег радник мигрант прима плату у висини најмање троструког износа минималне плате у држави запослења;
- h) „дозвола” је дозвола која омогућава запослење и издаје се под условима утврђеним овим споразумом;
- i) „надлежни орган” у Републици Србији је Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, а у Републици Словенији Министарство за рад, породицу, социјалне послове и родну равноправност;
- j) „надлежна институција” је у Републици Србији Национална служба за запошљавање, а у Републици Словенији Завод Републике Словеније за запошљавање;
- k) „законодавство” су закони и други прописи који важе у једној од Уговорних страна.

Члан 3. (област примене)

- (1) Запошљавање радника миграната из државе порекла може се спроводити само на основу одредби овог споразума.
- (2) Споразум се примењује за запошљавање радника мигранта који је:
 - a) као незапослено лице пријављен код надлежне институције у држави порекла и
 - b) старији од 18 година.
- (3) Овај споразум се примењује и на оног радника мигранта који не испуњава услов из става 2. тачка a) овог члана, односно на радника мигранта који је у радном односу у држави порекла, под условом да ће у држави запослења обављати стручно запослење и које ће послодавац изабрати.
- (4) Овај споразум се не примењује на држављанина државе порекла:
 - a) који је на дан примене овог споразума законито запослен у држави запослења;
 - b) у случају сезонског запослења, запослења радника на руководећим позицијама и у случају запослења односно добровољног рада ради оспособљавања и усавршавања у области медицине;

- c) коме је издата дозвола за стални боравак, у складу са законодавством у држави запослења;
- d) који у држави запослења борави по основу спајања породице;
- e) који у држави запослења борави по основу закона који уређује међународну заштиту;
- f) коме је у држави запослења признат статус истраживача, у складу са законодавством;
- g) који је у држави запослења оснивач или суоснивач привредног друштва и који на основу оснивачких права заступа друштво или се региструје као предузетник;
- h) који на основу школовања у држави запослења може да добије сагласност за запошљавање, самозапошљавање или рад надлежне институције у складу са законодавством државе запослења;
- i) на кога се примењује Директива Савета 2009/50/ЕС од дана 25. маја 2009. године о условима за улазак и боравак држављана трећих држава у сврху висококвалификованог запослења (Службени лист, бр. 155 од 18. јуна 2009., стр. 17).

Члан 4. (обим пријема)

- (1) Надлежни орган државе запослења може одредити годишњи обим пријема радника миграната у складу са стањем на тржишту рада и израженим потребама послодаваца за запошљавањем радника миграната у складу са законодавством и праксом.
- (2) Надлежна институција у држави запослења у сарадњи са послодавцима најмање једном у сваком кварталу текуће године припрема списак потреба за запошљавањем радника миграната и шаље га надлежној институцији у држави порекла.
- (3) Послодавци могу да пријаве потребе за запошљавањем ако испуњавају услове одређене законодавством државе запослења.
- (4) Надлежна институција државе порекла на основу исказане потребе послодаваца обавља поступак селекције, односно позивања одговарајућих кандидата за попуњавање слободних радних места.
- (5) Држава порекла може у складу са својим законодавством да ограничи запошљавање појединих група занимања, за које се на основу анализе стања и потреба на тржишту рада државе порекла, оцени да би њихов одлазак у државу запослења угрозио стање на тржишту рада државе порекла.

Члан 5. (међудржавна комисија)

- (1) За праћење спровођења овог споразума формира се међудржавна комисија (у наставку: комисија).
- (2) Свака Уговорна страна, на предлог надлежног органа, именује у комисију највише пет представника.
- (3) Комисија се састаје најмање једном годишње, и то наизменично на територији једне Уговорне стране, а по потреби и на ванредним заседањима на предлог било које Уговорне стране.

Члан 6.
(корисне информације)

- (1) Надлежни орган и надлежна институција у држави запослења у циљу бољег обавештавања изабраних кандидата за запослење припремиће информације о општим животним условима, условима уласка, боравка и рада, као и о правима и дужностима радника миграната у држави запослења.
- (2) Уговорне стране у оквиру надлежности и редовног рада комисије, проучиће могућност спровођења основног курса словеначког језика, као и програма упознавања са словеначком историјом, културом и правним уређењем.

II. ДОБИЈАЊЕ ДОЗВОЛЕ

Члан 7.
(поступак избора радника мигранта)

- (1) Надлежни органи протоколом одређују начин сарадње између надлежних институција, и то:
 - а) начин формирања списка потреба у држави запослења са обавезним подацима о слободном радном месту;
 - б) начин и термине слања списка потреба надлежне институције државе запослења надлежној институцији државе порекла;
 - с) поступак избора односно позивања радника миграната у држави порекла;
 - д) рок за слање списка кандидата за попуњавање појединих слободних радних места послодавцима у држави запослења;
 - е) начин и рок у коме послодавац и радник мигрант треба да потпишу уговор о раду.
- (2) Надлежна институција у Републици Србији може закључити уговор о сарадњи са агенцијом за запошљавање из Републике Србије, којим ће се уредити начин остваривања сарадње у циљу посредовања у запошљавању српских грађана у Републици Словенији, у складу са овим споразумом и законодавством државе порекла.

Члан 8.
(уговор о раду)

- (1) Уговор о раду се закључује најмање за период од једне године.
- (2) Уговором о раду послодавац може да уговори пробни рад у трајању од три месеца.
- (3) Послодавац може за време пробног рада раднику мигранту да откаже уговор о раду ако радник мигрант не достигне очекиване резултате рада.

Члан 9.
(улазак радника мигранта у државу запослења и боравак у њој, као и пријава почетка рада)

- (1) На основу закљученог уговора о раду држава запослења издаје дозволу са важењем од три године.

- (2) Радник мигрант улази у државу запослења и борави у њој у складу са законодавством. После уласка у државу запослења радник мигрант се мора јавити послодавцу који га мора у року од 15 дана од дана уручења дозволе за боравак пријавити за социјално осигурање у држави запослења, у супротном дозвола за боравак се поништава.
- (3) Изузетно, рок из става 2. овог члана може се у складу са законодавством државе запослења продужити из објективних разлога.
- (4) Све трошкове у поступку издавања дозволе сноси послодавац.

III. ПРАВА И ОБАВЕЗЕ РАДНИКА МИГРАНАТА

Члан 10.

(мобилност на тржишту рада у држави запослења)

- (1) Прве године рада радник мигрант мора бити запослен код послодавца који је поднео захтев за издавање дозволе, односно код његовог правног следбеника.
- (2) Након истека прве године рада, радник мигрант има у преосталом периоду важења дозволе слободан приступ словеначком тржишту рада.

Члан 11.

(прелазак из сезонског рада)

После завршеног сезонског рада послодавац може без обзира на одредбе овог споразума поднети захтев за добијање дозволе за радника мигранта који је код њега претходно обављао сезонски рад.

Члан 12.

(једнак третман у држави запослења)

Радник мигрант има право на једнак третман као и држављанин државе запослења, нарочито у погледу:

- а) услова рада, укључујући плату и престанак уговора о раду, као и у вези са заштитом и здрављем на раду;
- б) слободе удруживања и чланства у организацији која заступа раднике или послодавце, или у било којој организацији чији чланови обављају посебно занимање, укључујући и користи које обезбеђују те организације, у складу са законодавством о јавном реду и јавној безбедности;
- с) образовања и професионалног оспособљавања.

Члан 13.

(социјално осигурање)

У циљу спровођења овог споразума област социјалног осигурања уређује се у складу са законодавством и закљученим међународним уговорима Уговорних страна.

Члан 14.
(проверавање образовања и професионалних квалификација)

- (1) Образовање и професионалне квалификације радника мигранта проверавају се, односно доказују у складу са законодавством Уговорних страна.
- (2) Надлежни органи обеју страна могу у сарадњи са другим органима Уговорних страна, надлежним за признавање образовања односно професионалних квалификација, посебним протоколом да одреде повољнији третман признавања образовања или професионалних квалификација, као што је уређено законодавством Уговорних страна.

Члан 15.
(смештај радника мигранта у држави запослења)

У вези са смештајем радника мигранта послодавац мора да поштује законодавство државе запослења.

Члан 16.
(престанак уговора о раду)

- (1) Ако радник мигрант на основу престанка уговора о раду изгуби запослење током прве године запослења, послодавац је дужан да писаним путем обавести надлежну институцију. Надлежна институција покреће све потребне поступке за престанак важења дозволе и повратак радника мигранта у државу порекла, осим у случају радника мигранта који испуњава услове за остваривање права за накнаду за случај незапослености.
- (2) Изузетно од става 1. овог члана, раднику мигранту коме је послодавац раније отказао уговор о раду, дозвола у складу са законодавством државе запослења не престаје да важи, ако радник мигрант у року од 30 дана од престанка радног односа закључи нов уговор о раду код другог послодавца за исто радно место за које је дозвола издата и који се укључи у социјално осигурање у држави запослења.
- (3) Изузетно од става става 1. овог члана раднику мигранту који је обављао стручне послове дозвола не престаје да важи, ако у року од 30 дана од дана престанка радног односа закључи нов уговор о раду и укључи се у социјално осигурање у држави запослења.
- (4) После прве године рада радник мигрант се мора у случају престанка уговора о раду и под условом да нема право на новчану накнаду у случају незапослености, у року од 30 дана поново укључити у социјално осигурање у држави запослења на основу новог запослења или samozapošljavanja. У супротном, надлежна институција покреће све потребне поступке за престанак важења дозволе и повратак радника мигранта у државу порекла.

Члан 17.
(случај незапослености у држави запослења)

- (1) Радник мигрант који изгуби запослење има право да се у складу са законодавством државе запослења и међународним споразумима пријави на евиденцију незапослених лица.
- (2) Радник мигрант који изгуби запослење, може у складу са законодавством државе запослења и међународним споразумима да оствари своја права на основу незапослености као и друга права из социјалног осигурања.
- (3) Радник мигрант се може за време примања накнаде за случај незапослености, запослити код било ког послодавца у Републици Словенији, односно може да се самозапосли у складу са законодавством државе запослења.
- (4) Ако радник мигрант искористи или изгуби право на новчану накнаду за случај незапослености пре истека важења дозволе и за то време се не запосли, дозвола престаје да важи. У том случају надлежна институција покреће све потребне поступке за повратак радника мигранта у државу порекла.

Члан 18.
(други разлози за престанак важења дозволе)

- (1) Раднику мигранту престаје да важи дозвола у случајевима који су дефинисани законодавством државе запослења за повлачење сагласности за јединствену дозволу за боравак и рад, или ако:
 - a) послодавац отпусти радника мигранта за време пробног рада, осим ако радник мигрант има право на новчану накнаду;
 - b) радник мигрант откаже уговор о раду, а не запосли се код другог послодавца или се не самозапосли у року прописаним чланом 16. став 4. овог споразума;
 - c) раднику мигранту престане да важи дозвола за боравак;
 - d) је против радника мигранта подигнута правноснажна оптужница због учињеног кривичног дела које се гони по службеној дужности.
- (2) Радник мигрант који је у држави запослења правноснажно осуђен због кривичног дела које се гони по службеној дужности и радник мигрант који после истека важности дозволе у држави запослења незаконито борави, не може поново добити дозволу односно запослити се у држави запослења.

Члан 19.
(правна заштита)

О жалбама против решења и одлука које у поступку у првом степену решава надлежна институција државе запослења, одлучује надлежни орган у држави запослења.

IV. ПОВРАТАК У ДРЖАВУ ПОРЕКЛА

Члан 20.

(добровољни повратак у државу порекла)

- (1) После престанка важења дозволе надлежна институција о томе обавештава орган који је у складу са законодавством надлежан за поништавање дозволе за боравак. После престанка важења дозволе за боравак радник мигрант се враћа у државу порекла, иначе следи принудно удаљење из државе запослења, у складу са њеним законодавством.
- (2) После доласка у државу порекла радници мигранти морају свој долазак пријавити у држави порекла.
- (3) Комисија на својим редовним заседањима надзире спровођење добровољног повратка радника миграната и надлежне органе Уговорних страна упозорава на евентуалне прекршаје.

Члан 21.

(изузети од начела добровољног повратка)

- (1) Радник мигрант може своју дозволу да продужи за следеће три године ако:
 - а) има закључен уговор о раду за још најмање једну годину и ако му је у држави запослења било признато право на спајање породице у складу са законодавством;
 - б) пре истека важности дозволе је био најмање једну годину запослен и има закључен уговор о раду још за најмање једну годину;
 - с) за време важења дозволе је обављао стручне послове најмање једну годину и има закључен уговор за стручне послове још за најмање једну годину;
 - д) за време важности дозволе је стекао додатна знања односно професионалне квалификације и на основу тога је обављао стручне послове најмање шест месеци и има закључен уговор за обављање стручних послова још за најмање једну годину.
- (2) У складу са својим законодавством, држава порекла може у складу са чланом 4. став 5. овог споразума да одбије издавање сагласности за продужење дозволе раднику мигранту из става 1, тач. с) и д) овог члана, уколико му се обезбеди запослење уз упоредиву плату у држави порекла.
- (3) У случају из става 1, тач. а) и б) овог члана, надлежна институција државе запослења обавештава надлежну институцију државе порекла о продужењу дозволе.
- (4) У случају из става 1, тач. с) и д) овог члана надлежна институција државе запослења мора пре продужења дозволе да добије писану сагласност надлежне институције државе порекла.
- (5) Трошкове продужења дозволе измирује радник мигрант.

Члан 22.

(пријем радника мигранта у држави порекла)

- (1) Држава порекла у складу са својим законодавством одмах и без одлагања прима све раднике мигранте којима је престала да важи дозвола за боравак.

- (2) Надлежна институција државе порекла обавештава надлежну институцију државе запослења о повратку радника мигранта у државу порекла.

V. ПОНОВНИ ПОВРАТАК У ДРЖАВУ ЗАПОСЛЕЊА

Члан 23.

(услови и поступци за поновно запослење)

- (1) Раднику мигранту који је био на основу овог споразума већ запослен у држави запослења и који се после престанка важности дозволе добровољно вратио у државу порекла, омогућава се поновни повратак у државу запослења због запослења под условима одређеним овим споразумом.
- (2) Ако дозвола престане да важи због истека времена на које је била издата, поновни повратак радника мигранта из става 1. овог члана могућ је после најмање шестомесечног прекида законитог боравка у држави запослења.
- (3) Надлежна институција државе порекла може да онемогући поновно запослење радника мигранта у држави запослења ако је радник мигрант одбио одговарајуће запослење у држави порекла.

VI. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 24.

(решавање спорова)

Евентуални спорови у вези са тумачењем или применом овог споразума решавају се на редовним и ванредним заседањима комисије.

Члан 25.

(привремени прекид примене споразума)

- (1) Свака Уговорна страна може привремено, у целини или делимично, да прекине примену овог споразума из разлога државне безбедности, јавног реда или јавног здравља и стања на тржишту рада.
- (2) Привремени прекид почиње или престаје да важи када друга Уговорна страна о томе прими службено обавештење.

Члан 26.

(ступање на снагу и важност споразума)

- (1) Овај споразум почиње да важи првог дана другог месеца после пријема последњег службеног обавештења којим се Уговорне стране међусобно обавештавају да су испуњени услови предвиђени законодавством Уговорних страна за ступање на снагу овог споразума.
- (2) Овај споразум је закључен на неодређено време. Свака уговорница може да га откаже службеним обавештењем другој Уговорној страни. Отказ почиње да важи први дан трећег месеца после пријема службеног обавештења.

Састављено у Љубљани дана 1. фебруара 2018. године у два оригинала на српском и на словеначком језику, при чему су оба текста једнако веродостојна.

ЗА ВЛАДУ
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ,

A stylized handwritten signature in black ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke.

Зоран Ђорђевић

ЗА ВЛАДУ
РЕПУБЛИКЕ СЛОВЕНИЈЕ,

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Anja' followed by a stylized surname.

Анја Копач Мрак